

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

RESULTATRAPPORT FOR FINANSFORETAK, 1. KVARTAL 2024

30. mai 2024

1. Hovedinntrykk	3
2. Banker, kredittforetak og finansieringsforetak	4
2.1. Banker	4
2.1.1. Resultat og balanseutvikling i norske banker.....	4
2.1.2. Utenlandske bankers filialer.....	9
2.2. Foretak som tilbyr forbrukslån	10
2.3. Finansieringsforetak.....	14
3. Forsikringsforetak	17
3.1. Livsforsikringsforetak	17
3.1.1. Avkastning og resultat	17
3.1.2. Balanse.....	19
3.2. Skadeforsikringsforetak.....	21
3.2.1. Resultat	21
3.2.2. Balanse.....	23
4. Vedlegg	25
4.1. Makroøkonomiske størrelser.....	25
4.2. Nye poster etter implementering av IFRS17.....	27

2. Hovedinntrykk

Norske bankers samlede resultat før skatt i første kvartal 2024 tilsvarte 1,5 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK), som var noe lavere enn i samme periode året før. Egenkapitalavkastningen ble likevel bedret, fra 14,3 til 14,6 prosent.

Netto renteinntekter har steget de siste årene og vært den viktigste forklaringen til økte resultater i bankene. I første kvartal 2024 var netto renteinntekter noe høyere enn i samme periode i 2023, men lavere enn for fjoråret som helhet. Bankenes lønnskostnader økte noe fra året før, mens de totale driftskostnadene gikk ned, både sett i forhold til forvaltningskapitalen og i forhold til driftsinntektene.

Totale tap på utlån tilsvarte 0,13 prosent av gjennomsnittlig utlånsvolum mot 0,06 prosent i samme periode året før. Misligholdte utlån økte noe fra 1,3 til 1,4 prosent av utlånsvolumet, hvor det var betalingsmislighold over 90 dager som forklarte økningen.

Veksten i utlån til kunder har sunket det siste året, til en tolv månedersvekst på 3,8 prosent ved utgangen av 2023. Reduksjonen i utlånsvekst har vært særlig stor for utlån til innenlandske bedriftskunder, med en nedgang fra 12,2 til 5,0 prosent. Veksten i utlån til innenlandske personkunder var 3,3 prosent, som var 1,9 prosentpoeng lavere enn ett år tidligere og uendret fra forrige kvartal.

Foretakene i Finanstilsynets utvalgsundersøkelse av **tilbydere av forbrukslån** økte utlånsvolumet til norske kunder med 1,0 prosent de siste tolv måneder. Justert for salg av porteføljer av misligholdte lån var veksten 4,0 prosent.

Livsforsikringsforetakene bedret resultatene i første kvartal 2024 sammenlignet med ett år tidligere. Positive verdiendringer på aksjer bidro mest til investeringsinntektene. I kollektivporteføljen var avkastningen 9,8 prosent, mot 7,8 prosent i første kvartal 2023. Avkastningen i investeringsvalgporteføljen var på 28,5 prosent mot 22,2 prosent i første kvartal 2023.

Skadeforsikringsforetakene hadde samlet sett et betydelig svakere resultat i første kvartal 2024 enn samme periode året før. Kombinertprosenten (samlet skade- og kostnadsprosent) økte fra 92 til 100 prosent. Det er først og fremst skadeprocent som har økt, blant annet som følge av ekstremværet "Ingunn" i månedsskiftet januar-februar, og høyere skadefrekvens på eiendom og motorvogn. Målt som andel av forsikringsinntekter utgjorde resultat før skatt 26,8 prosent, en reduksjon på 7,3 prosentpoeng fra samme periode året før.

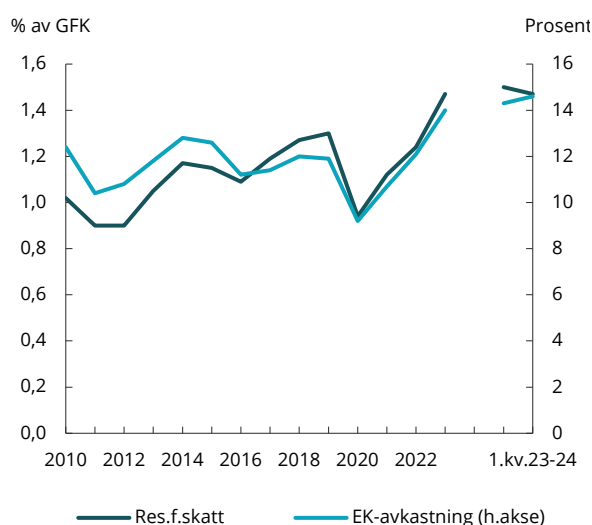
3. Banker, kredittforetak og finansieringsforetak

3.1. Banker

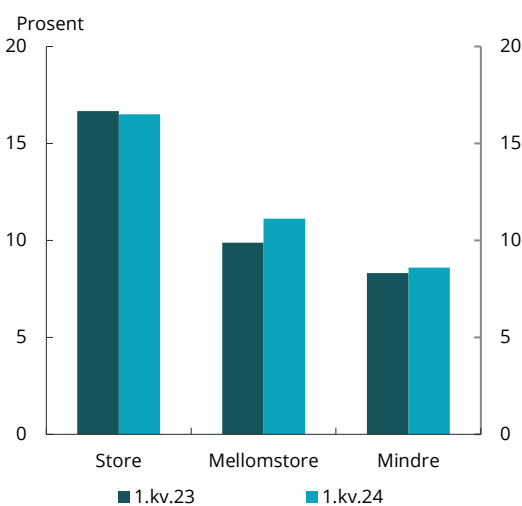
3.1.1. Resultat og balanseutvikling i norske banker

- De norske bankenes samlede resultat før skatt var noe lavere i første kvartal 2024 enn i samme periode ett år tidligere. I forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital sank resultatet fra 1,50 til 1,47 prosent, se figur 2.1.
- Egenkapitalavkastningen var 14,6 prosent for bankene samlet, mot 14,3 prosent i første kvartal i fjor. Gruppen av store banker hadde høyere avkastning enn de andre gruppene, men gruppen av mellomstore banker økte egenkapitalavkastningen mest sammenlignet med ett år tidligere, se figur 2.2.

Figur 2.1 Lønnsomhet i norske banker

Figur 2.2 Egenkapitalavkastning i grupper av banker¹

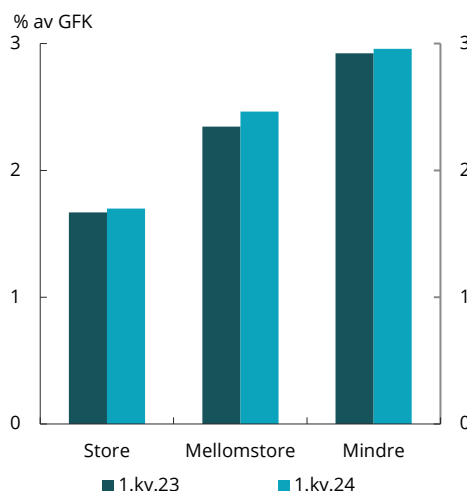
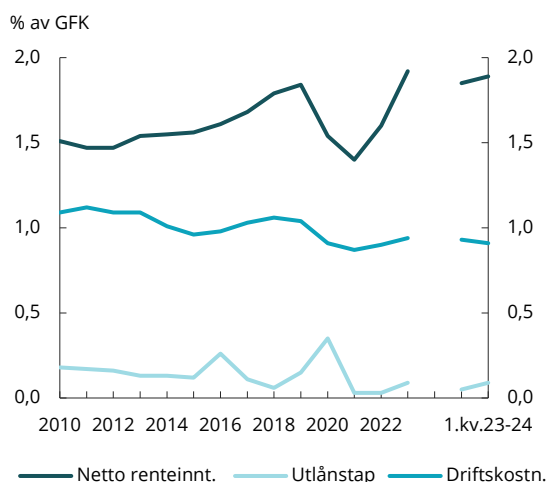
Kilde: Finanstilsynet

Kilde: Finanstilsynet

- Betydelig bedring i netto renteinntekter siden 2022 har vært den viktigste forklaringen til økte resultater i bankene. I første kvartal 2024 var netto renteinntekter fremdeles noe høyere enn ett år tidligere, men lavere enn for året 2023 for bankene samlet, se figur 2.3.
- Netto provisjonsinntekter var lavere enn ett år tidligere, sett i forhold til forvaltningskapitalen, mens utbytte og andre inntekter fra eierinteresser økte noe. Netto verdiendringer på finansielle instrumenter var lavere enn året før.

¹ Store: DNB Bank og de 6 store regionsparebankene. Mellomstore: Øvrige banker (35) med en forvaltningskapital større enn 10 mrd. kroner. Mindre banker: 62 banker med forvaltningskapital mindre enn 10 mrd. kroner

Figur 2.3 Netto renteinntekter, driftskostnader og utlånstap Figur 2.4 Netto renteinntekter

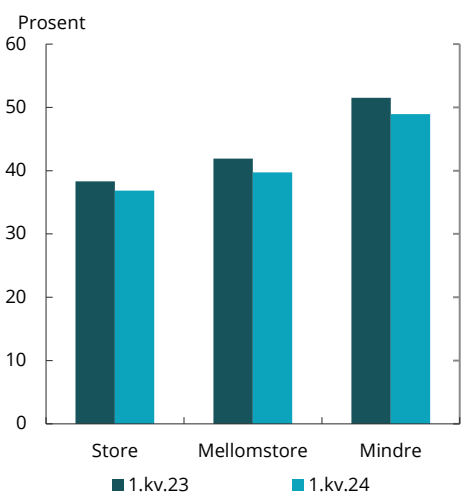

Kilde: Finanstilsynet

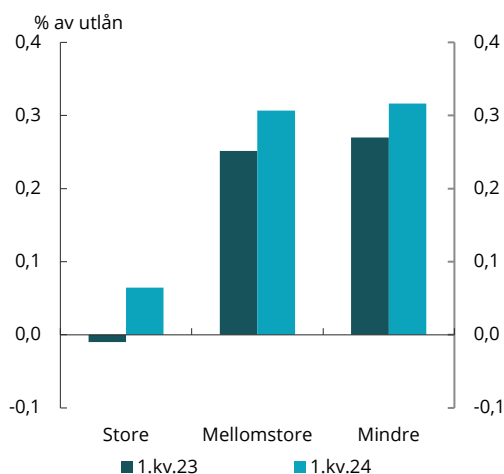
Kilde: Finanstilsynet

- Bankenes totale driftskostnader var noe lavere i første kvartal enn året før, sett i forhold til forvaltningskapitalen, etter to år med økning. Reduksjonen i driftskostnader det siste året skyldes lavere øvrige driftskostnader, mens lønnskostnadene har økt noe.
- Veksten i driftsinntekter har vært betydelig høyere enn veksten i driftskostnader de siste årene. Utviklingen fortsatte i første kvartal i år og førte til en reduksjon i bankenes samlede kostnad/inntektsforhold til 38,3 prosent. Dette var 1,7 prosentpoeng lavere enn ett år tidligere. Alle grupper av banker viste et lavere kostnad/inntektsforhold i første kvartal 2024, enn året før, se figur 2.5.
- Bankenes samlede tap på utlån tilsvarte 0,13 prosent av gjennomsnittlige utlån i første kvartal 2024, mot 0,06 prosent i samme periode året før. Også gruppen av store banker hadde netto tap i første kvartal 2024, om enn på et lavt nivå, mot netto tilbakeføringer ett år tidligere, se figur 2.6.

Figur 2.5 Kostnad/inntektsforhold

Figur 2.6 Tap på utlån

Kilde: Finanstilsynet

Kilde: Finanstilsynet

- Én bank hadde negativt resultat i første kvartal 2024.

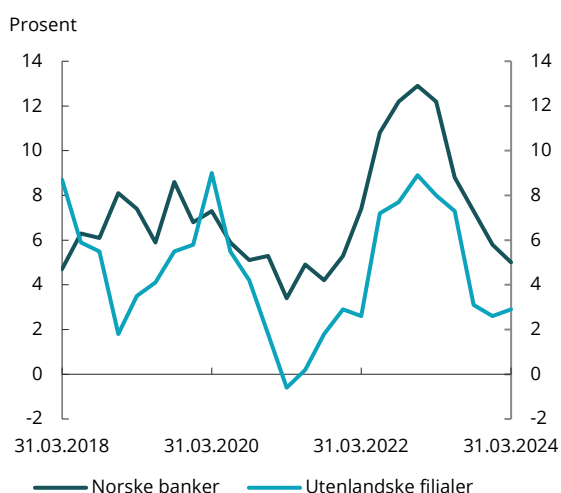
Tabell 2.1 Resultat for samtlige norske banker

	1. kvartal 2024		1. kvartal 2023	
	Mill. kr.	% GFK	Mill. kr.	% GFK
Netto renteinntekter	32 949	1,89	29 816	1,85
Andre inntekter	9 994	0,57	9 995	0,62
herav verdiendr. finansielle instrumenter	1 759	0,10	2 413	0,15
Driftskostnader	15 760	0,91	14 950	0,93
herav lønn og personalkostnader	8 839	0,51	8 082	0,50
Resultat før tap på utlån	27 183	1,56	24 861	1,54
Bokførte tap på utlån	1 535	0,09	741	0,05
Gevinst/tap ikke-finansielle eiendeler	-2	0,00	0	0,00
Resultat før skatt	25 646	1,47	24 120	1,50
Skattekostnad	4 901	0,28	5 086	0,32
Resultat etter skatt	20 745	1,19	19 034	1,18
Egenkapitalavkastning (%)	14,6		14,3	

Kilde: Finanstilsynet

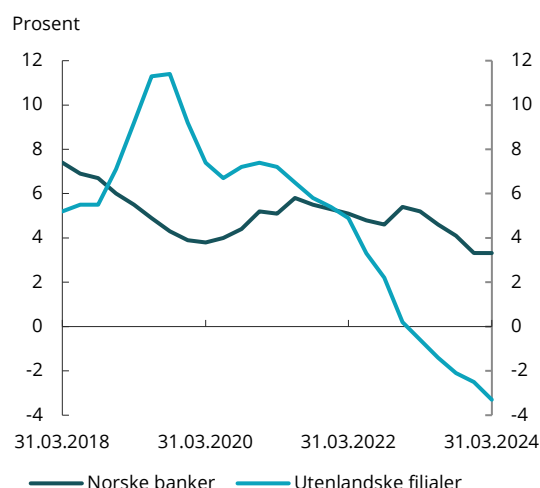
- Bankenes samlede utlånsvekst til kunder, hensyntatt utlån overført til OMF-foretak, var 3,8 prosent de siste tolv måneder, se tabell 2.2. Utlånsveksten har sunket fire kvartaler på rad og var 0,8 prosentpoeng lavere enn ett kvartal tidligere. Veksten var høyest for gruppen av de store sparebankene, med 8,4 prosent.
- Utlånsveksten til innenlandske bedriftskunder har sunket betraktelig det siste året, se figur 2.7. Ved utgangen av første kvartal var tolv månedersveksten for norske banker 5,0 prosent, som var 0,8 prosentpoeng lavere enn ett kvartal tidligere og nær 8 prosentpoeng lavere enn for ett år siden. Veksten fra de utenlandske bankenes filialer i Norge økte svakt det siste kvartalet, til en 12-månedersvekst på 2,9 prosent.

Figur 2.7 Tolv månedersvekst i utlån til innenlandske bedriftskunder

Kilde: Finanstilsynet

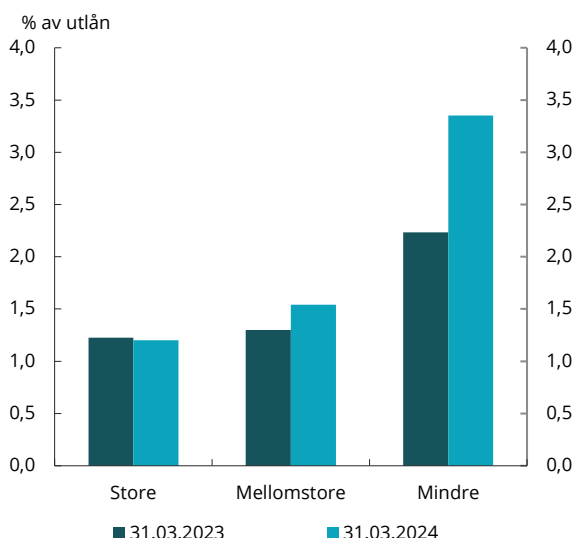
Figur 2.8 Tolv månedersvekst i utlån til innenlandske personkunder

Kilde: Finanstilsynet

- Nedgangen i utlånsvekst til innenlandske personkunder fortsatte i første kvartal 2024, se figur 2.8. For de norske bankene flatet nedgangen likevel ut i første kvartal, med en 12-månedersvekst på 3,3 prosent. Ved utgangen av første kvartal 2024 var totale utlån til personkunder fra de utenlandske filialene 3,3 prosent lavere enn ett år tidligere.

Figur 2.9 Misligholdte utlån (sum 90-dagers og andre misligholdte engasjementer)

Kilde: Finanstilsynet

- Misligholdte engasjementer (betalingsmislighold over 90 dager og andre misligholdte engasjementer) tilsvarte 1,4 prosent av utlån ved utgangen av første kvartal. Dette var 0,1 prosentpoeng høyere enn ved siste årsskifte og for ett år siden. Det er 90-dagersmisligholdet som har økt det siste året, fra 0,4 til 0,6 prosent av utlån. Gruppen av mindre banker hadde en betydelig økning i misligholdsnivå siste år, se figur 2.9. Denne gruppen omfatter flere forbrukslånsbanker, i tillegg til enkelte nisjebankere rettet mot bedriftskunder. Det siste året har også en rekke mindre sparebanker i denne gruppen sett en betydelig økning i misligholdte engasjementer.

Tabell 2.2 Balanseutvikling for samtlige norske banker

	31.03.2024		31.03.2023		vekst i %
	Mrd.kr	% av	Mrd.kr	% av	
Forvaltningskapital	6 903,9		6 390,8		8,0
Brutto utlån til kunder	4 437,9		4 295,8		3,3
... Inkl. utlån i gruppeeide OMF-foretak	4 849,9		4 674,3		3,8
Tapsavsetninger på utlån	-24,9	-0,56	-23,5	-0,55	5,7
herav trinn 1	-4,1	-0,09	-4,3	-0,10	-3,8
herav trinn 2	-5,2	-0,12	-4,7	-0,11	10,9
herav trinn 3	-15,6	-0,35	-14,6	-0,34	6,9
Brutto misligholdte eng., 90 dager	25,4	0,57	16,6	0,39	52,8
Andre misligholdte eng.	37,0	0,83	39,3	0,91	-5,7
Gjeld til kredittinstitusjoner	491,6		332,9		47,7
Innskudd fra kunder	3 134,6		3 013,8		4,0
Verdipapirgjeld	1 857,8		1 721,4		7,9

Kilde: Finanstilsynet

- Innskudd fra kunder økte med 4,0 prosent siste tolv måneder. Innskuddsdekningen for bankene samlet var 107 prosent i morbank (ikke-konsolidert), nær uendret fra ett år tidligere. Også på konsernivå og inkludert utlån overført til deleide OMF-foretak var innskuddsdekningen stabil, med 65 prosent.

3.1.2. Utenlandske bankers filialer

- Resultatet for filialer av utenlandske banker i Norge var lavere enn i samme periode i 2023, se tabell 2.4. Netto renteinntekter var høyere enn året før, men filialene viste en sterkere økning i driftskostnader enn de norske bankene.
- Etter marginalt negative tap i første kvartal 2023 (netto tilbakeføringer) hadde filialene som gruppe tap på utlån tilsvarende 0,18 prosent av utlånsvolumet i første kvartal i år.
- Utlånsveksten for filialene var 1,0 prosent siste 12 måneder, en nedgang i vekstrate på 1,4 prosentpoeng fra utgangen av 2023.
- Misligholdte utlån tilsvarte 1,4 prosent av totale utlån til kunder. Dette var 0,1 prosentpoeng høyere enn ett kvartal tidligere.

Tabell 2.3 Utenlandske bankers filialer i Norge (filialer med innskuddsvirksomhet)

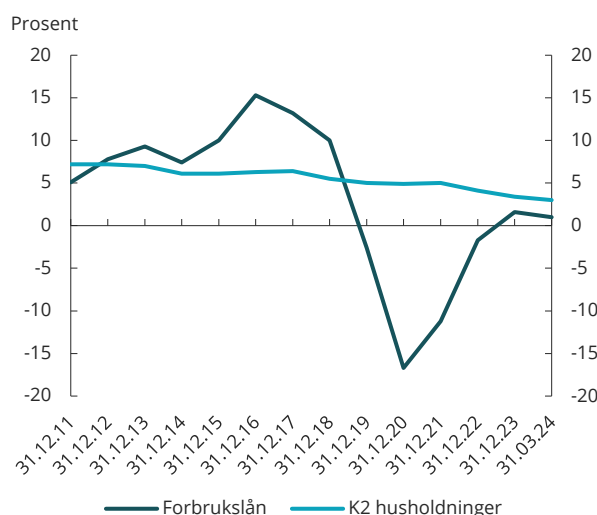
	1. kvartal 2024		1. kvartal 2023	
	Mill.kr	% GFK	Mill.kr	% GFK
Netto renteinntekter	7 954	1,56	7 331	1,48
Andre inntekter	2 813	0,55	2 594	0,52
herav verdiendr. på fin. instr.	262	0,05	271	0,05
Driftskostnader	4 972	0,98	4 356	0,88
herav lønn og personalkostnader	2 025	0,40	1 845	0,37
Resultat før tap	5 795	1,14	5 569	1,13
Tap på utlån	935	0,18	-103	-0,02
Resultat før skatt	4 860	0,95	5 672	1,15
	31.03.2024		31.03.2023	
	Mrd.kr		Mrd.kr	Vekst
Forvaltningskapital	2 094		2 004	4,5
Brutto utlån til kunder (inkl. OMF-foretak)	1 637		1 621	1,0
Innskudd fra kunder	846		857	-1,2

Kilde: Finanstilsynet

3.2. Foretak som tilbyr forbrukslån

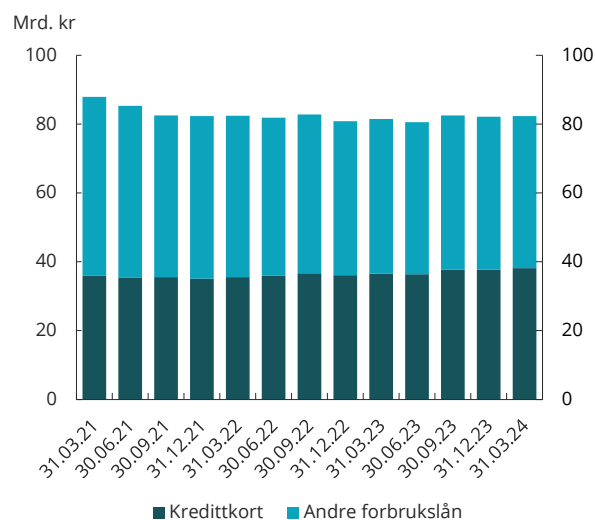
- Kartleggingen omfatter et utvalg foretak² som tilbyr forbrukslån i det norske markedet. Forbrukslån omfatter kredittkortlån og andre lån uten sikkerhet til personkunder. For utvalget samlet var det en økning i forbrukslån til norske kunder på 1,0 prosent siste tolv måneder og samlet volum utgjorde 82,3 mrd. kroner ved utgangen av første kvartal 2024, se figur 2.10, figur 2.11 og tabell 2.4. Justert for foretakenes salg av porteføljer av misligholdte lån, økte utlånene med 4,0 prosent.

Figur 2.10 Tolv månedersvekst i forbrukslån i Norge og husholdningenes innenlandsgjeld (K2)

Kilder: Finanstilsynet og SSB (K2)

Figur 2.11 Utlånsvolum forbrukslån til norske kunder

Kilde: Finanstilsynet

Tabell 2.4 Utviklingen i forbrukslån

	Samlet utvalg		Norske forbrukslånsbanker ³	
	1. kv. 2024	1. kv. 2023	1. kv. 2024	1. kv. 2023
Forbrukslån per 31.03. Totalt (mill. kr)	170 263	155 675	25 460	22 805
Årsvekst %	9,4	12,9	11,6	24,3
Forbrukslån per 31.03. norske kunder (mill. kr)	82 317	81 540	9 529	10 238
Årsvekst %	1,0	-1,2	-6,9	-4,6
Nettorente i % av GFK (annualisert)	6,2	6,5	6,4	6,5
Tap i % av gj.sn. forbrukslån (annualisert)	3,0	2,6	4,7	3,8
Resultat ord. drift i % av GFK (annualisert)	1,4	1,6	1,5	1,6
Misligholdte lån over 90 dg, % av forbrukslån Totalt	9,8	8,1	9,1	6,3
Misligholdte lån over 90 dg, % av forbrukslån Norge	7,3	7,0	7,1	8,1

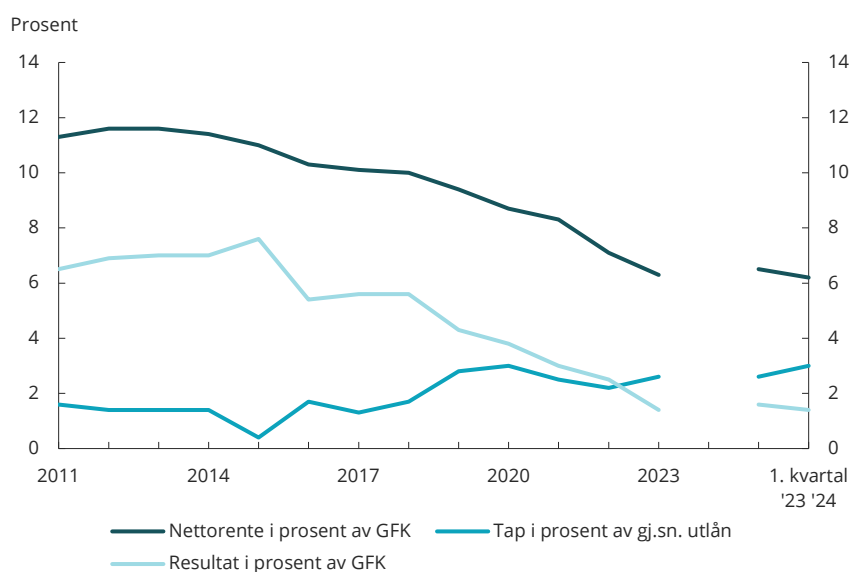
Kilde: Finanstilsynet

² Kartleggingen omfatter 26 banker og finansieringsforetak som yter lån uten sikkerhet til personkunder. Både norske foretak og utenlandske filialer i Norge inngår. Utenlandske foretak som tilbyr forbrukslån gjennom grensekryssende virksomhet, inngår ikke i undersøkelsen. Det gjør heller ikke finansieringsforetak som kjøper porteføljer av misligholdte forbrukslån.

³ Spesialiserte banker (norske juridiske enheter) hvor mer enn halvparten av utlånsporteføljen er lån uten sikkerhet til personkunder. Gruppen består av Eika Kredittbank, Instabank, Morrow Bank og Lea bank.

- De totale forbrukslånene i utvalget, som inkluderer porteføljer i utlandet for norske banker og Bank Norwegian (filial av NOBA Bank Group AB), økte med 9,4 prosent siste tolv måneder fram til utgangen av første kvartal 2024, se tabell 2.4.
- Det var lavere lønnsomhet i foretakene samlet i første kvartal i 2024 sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. En nedgang i netto renteinntekter og høyere tap er hovedårsaken til dette, se figur 2.12 og tabell 2.4. De bokførte tapene utgjorde 3,0 prosent av utlånsmassen (annualisert) i første kvartal 2024, mot 2,6 prosent i samme periode i fjor. For norske forbrukslånsbanker var tapene 4,7 prosent, mot 3,8 prosent året før.

Figur 2.12 Resultatutvikling forbrukslån*

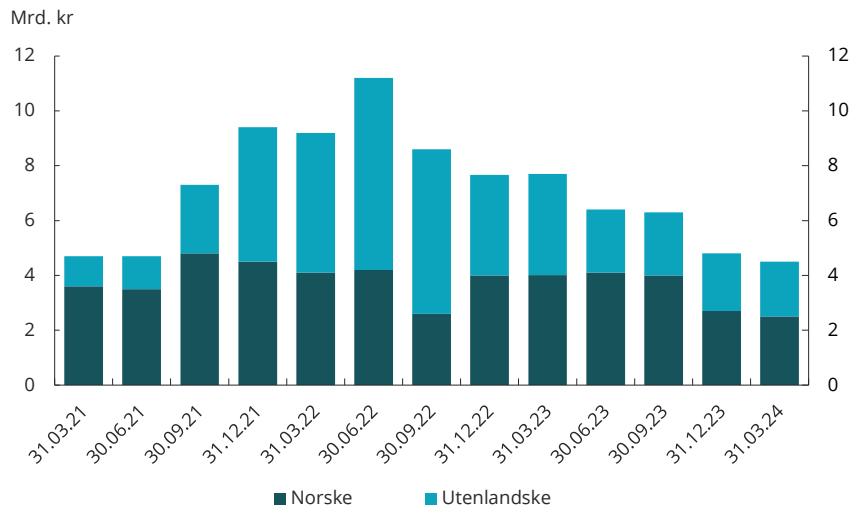
*Figuren viser resultatutvikling for totale forbrukslån i utvalget som inkluderer forbrukslån i utlandet for norske foretak og Bank Norwegian.

Kilde: Finanstilsynet

- Foretakene i utvalget solgte porteføljer av misligholdte lån til en pålydende verdi av 4,5 mrd. kroner siste tolv måneder frem til utgangen av mars 2024. Av dette var 2,5 mrd. kroner utlån i Norge. Det har vært en nedgang i salg av misligholdte lån det siste året, se figur 2.13. Dette skyldes en nedgang i etterspørsel i markedet for kjøp av misligholdte lån og lavere betalingsvillighet enn tidligere blant foretakene som kjøper porteføljer.
- Som følge av salg av porteføljer gjennom flere år ligger en betydelig andel av volumet av forbrukslån i foretak som kjøper misligholdte lån, se omtale av porteføljekjøpsforetak nedenfor. I tillegg har flere av de tidligere forbrukslånsbankene endret satsningsområde til markedet for omstartslån⁴ (lån med pant i bolig).

⁴ Lån som benyttes for å samle flere lån og refinansiere lån med høy rente. Målgruppen er ofte låntakere med økonomiske utfordringer, betalingsanmerkninger e.l. Det nye lånet får lavere rente enn de tidligere lånene, men renten er vanligvis betydelig høyere enn ordinære lån med pant i bolig.

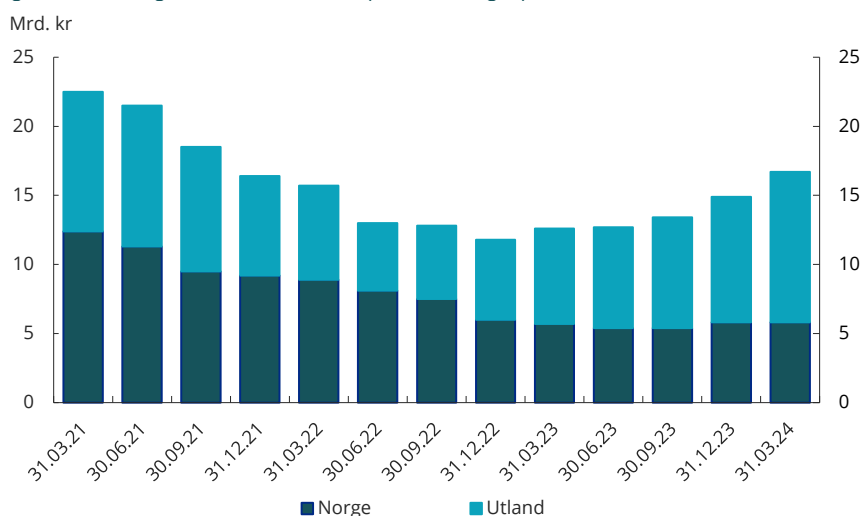
Figur 2.13 Solgte porteføljer av misligholdte forbrukslån siste 12 måneder

Kilde: Finanstilsynet

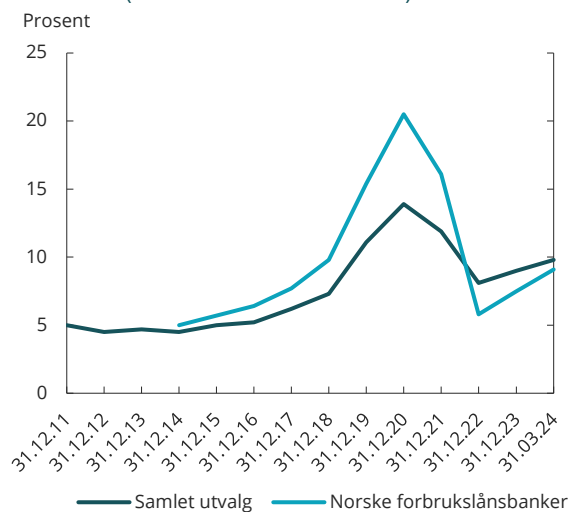
- Volumet av misligholdte lån i foretakene som tilbyr forbrukslån, utgjorde nær 16,7 mrd. kroner, en økning på 4,1 mrd. kroner siste tolv måneder, se figur 2.14. Nedgang i salg av misligholdte lån har gjort at flere foretak beholder misligholdte lån på egen bok lenger. Høy utlånsvekst i andre nordiske land, har også bidratt til økningen i mislighold. Misligholdte lån i det norske markedet utgjorde 6,0 mrd. kroner ved utgangen av første kvartal 2024, som var 0,3 mrd. høyere enn ett år tidligere.
- Misligholdsnivået har økt det siste året og utgjorde 9,8 prosent av foretakenes totale utlån, mot 8,1 prosent ett år tidligere se figur 2.15. Misligholdandelen på forbrukslån i det utenlandske markedet har økt mest, og utgjorde 12,2 prosent ved utgangen av første kvartal 2024. Ser man bare på utlån i det norske markedet var misligholdsandelen 7,3 prosent, for utvalget samlet. For norske forbrukslånsbanker var andelen 7,1 prosent, se figur 2.16.

Figur 2.14 Misligholdte forbrukslån (over 90 dager)

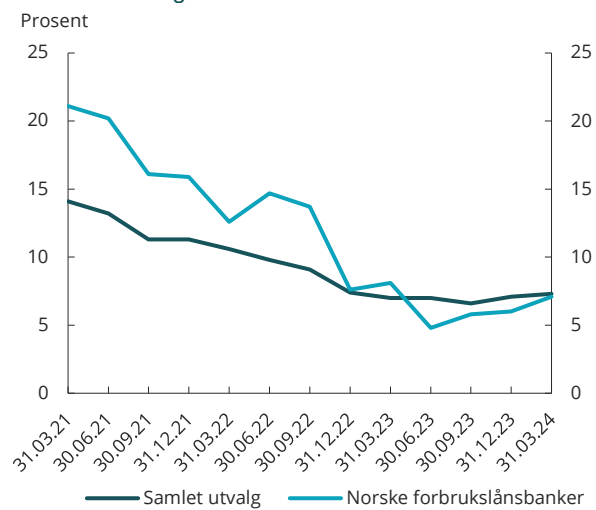
Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.15 Mislighold over 90 dager i prosent av forbrukslån (inkl. forbrukslån i utlandet)

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.16 Mislighold over 90 dager i prosent av forbrukslån i Norge

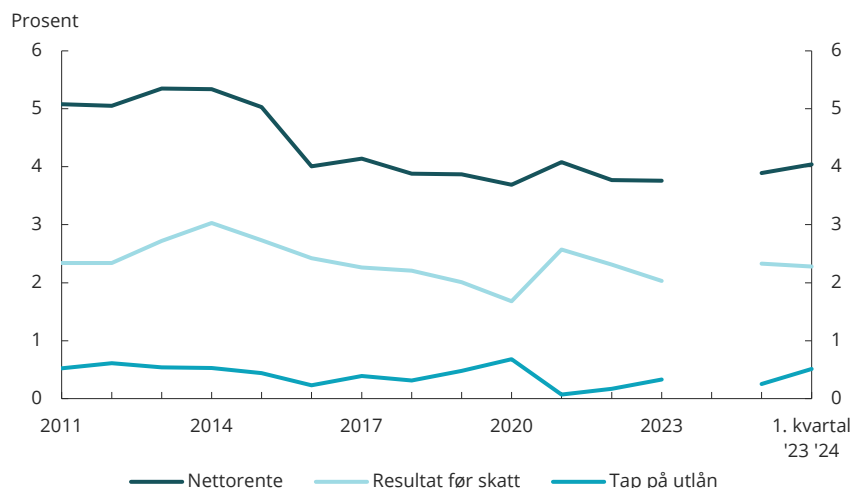

Kilde: Finanstilsynet

3.3. Finansieringsforetak

- Finansieringsforetakenes⁵ resultat før skatt i første kvartal 2024 var marginalt lavere enn i samme periode i fjor, se tabell 2.5 og figur 2.17. Netto renteinntekter var noe høyere, mens tap på utlån økte. Egenkapitalavkastningen for finansieringsforetakene samlet var 0,7 prosentpoeng lavere enn i tilsvarende periode i fjor. Brutto utlån til kunder økte med 2,4 prosent siste tolv måneder, se tabell 2.6.

Figur 2.17 Resultatutvikling, finansieringsforetak

Kilde: Finanstilsynet

Tabell 2.5 Resultatposter finansieringsforetak totalt

	1. kv. 2024		1. kv. 2023	
	Mill. kr	% av	Mill. kr	% av
Netto renteinntekter	1 992	4,04	1 827	3,89
Andre inntekter	142	0,29	148	0,31
herav verdiendr. finansielle	-9	-0,02	6	0,01
Andre kostnader	697	1,42	696	1,48
herav lønn og personalkostnader	369	0,75	353	0,75
Driftsresultat før tap	1 375	2,79	1 211	2,58
Bokførte tap på utlån	253	0,51	115	0,25
Resultat før skatt	1 121	2,28	1 096	2,33
Skattekostnad	250	0,51	273	0,58
Resultat etter skatt	872	1,77	824	1,75
Egenkapitalavkastning	8,1 %		8,8 %	

Kilde: Finanstilsynet

⁵ Utvalget omfatter 29 norske foretak (norske juridiske enheter) med leasing, bilfinansiering, factoring og forbrukslån som hovedvirksomhet. Foretak med samme type virksomhet, men konsesjon som kredittforetak, inngår også i utvalget. I tillegg inngår norske finansieringsforetak som kjøper porteføljer av misligholdte lån.

Tabell 2.6 Balanseposter finansieringsforetak totalt

	31.03.2024		31.03.2023		% vekst
	Mill. kr	% br. utlån	Mill. kr	% br. utlån	
Forvaltningskapital (sum gjeld og egenkapital)	200 651		194 038		3,4
Brutto utlån til kunder	199 619		194 940		2,4
herav utlån vurdert til amortisert kost	199 619		194 940		2,4
Tapsnedskrivninger på utlån til amortisert kost	-7 377	-3,7	-4 830	-2,5	
herav trinn 1	-510	-0,3	-541	-0,3	
herav trinn 2	-507	-0,3	-472	-0,2	
herav trinn 3	-6 360	-3,2	-3 817	-2,0	
Brutto misligholdte lån over 90 dager	19 803	9,9	17 498	9,2	
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	104 228		104 308		-0,1

Kilde: Finanstilsynet

- For gruppen av finansieringsforetak med leasing og bilfinansiering som kjernevirksomhet var det en liten nedgang i resultatet sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Foretakenes netto renteinntekter økte, samtidig som det var en økning i bokførte tap, se tabell 2.7.

Tabell 2.7 Hovedposter for foretak med leasing/bilfinansiering som kjernevirksomhet

	1. kv. 2024		1. kv. 2023		
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK	
Netto renteinntekter	1 468	3,52	1 341	3,33	
Driftsresultat før tap	1 090	2,62	983	2,44	
Bokførte tap på utlån	183	0,44	69	0,17	
Resultat før skatt	907	2,18	914	2,27	
Skattekostnad	216	0,52	227	0,56	
Resultat etter skatt	691	1,66	687	1,71	
	31.03.2024		31.03.2023		% vekst
	Mill. kr	% br. utlån	Mill. kr	% br. utlån	
Brutto utlån til kunder	166 923		163 328		2,2
herav leasing	93 833		89 165		5,2
Brutto misligholdte lån, 90 dager	2 761	1,7	1 982	1,2	

Kilde: Finanstilsynet

- For finansieringsforetak som kjøper porteføljer av misligholdte lån, utgjorde resultat før skatt 5,6 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i første kvartal 2024, se tabell 2.8. Tall fra Gjeldsregisteret AS viste at den samlede forbruksgjelden i norske porteføljekjøpsforetak utgjorde i overkant av 32 mrd. kroner ved utgangen av første kvartal 2024, se figur 2.18. Dette er i hovedsak misligholdte lån og tilsvarte nær 20 prosent av samlet forbruksgjeld i Gjeldsregisteret.

Tabell 2.8 Hovedposter for foretak som kjøper misligholdte lån

	1. kv. 2024		1. kv. 2023		
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK	
Netto renteinntekter	263	8,00	240	8,11	
Driftsresultat før tap	198	6,01	158	5,35	
Bokførte tap på utlån	14	0,41	7	0,23	
Resultat før skatt	184	5,60	152	5,13	
Skattekostnad	27	0,83	38	1,29	
Resultat etter skatt	157	4,77	114	3,84	
	31.03.2024		31.03.2023		
	Mill. kr	% br. utlån	Mill. kr	% br. utlån	% vekst
Brutto utlån til kunder	17 211		17 700		-2,8
Brutto misligholdte lån, 90 dager	17 014	98,9	17 542	99,1	
Samlet gjeld	32 234		29 407		9,6
Rentebærende gjeld	24 206		22 114		9,5
Ikke-rentebærende gjeld	8 027		7 293		10,1

Kilder: Finanstilsynet og Gjeldsregisteret AS

Figur 2.18 Forbruksgjeld i porteføljekjøpsforetak

Kilde: Finanstilsynet og Gjeldsregisteret AS

4. Forsikringsforetak

4.1. Livsforsikringsforetak

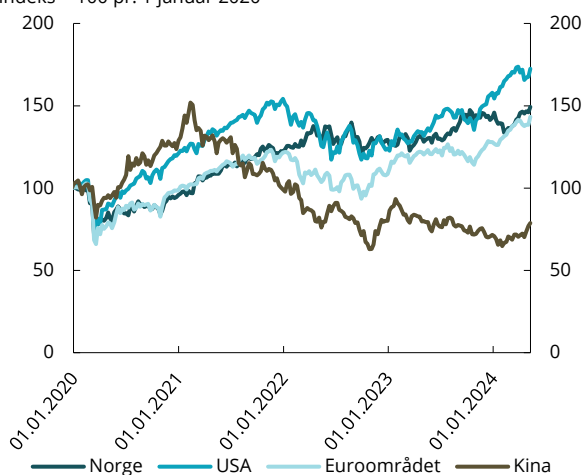
Omtalen tar for seg utviklingen i samtlige 10 norske livsforsikringsforetak i første kvartal 2024 sammenlignet med samme kvartal i 2023.

4.1.1. Avkastning og resultat

- Positiv utvikling i europeiske og amerikanske aksjemarkeder, se figur 3.1, bidro sammen med økte renter, til en bedring i livsforsikringsforetakenes avkastning i første kvartal 2024. De lange rentene har økt så langt i 2024 og rentenivået er en del høyere enn per 31. mars 2023, se figur 3.2.

Figur 3.1 Aksjeindekser utvalgte land

Indeks = 100 pr. 1 januar 2020

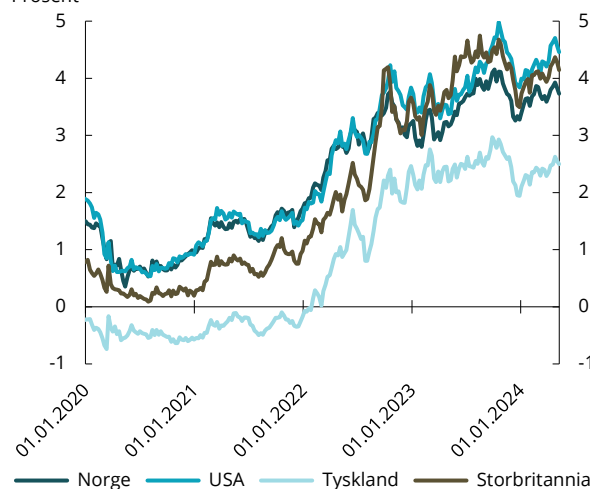

Kilde: LSEG Datastream.

Siste observasjonsdato: 09.05.24

Figur 3.2 Rente på 10-årige statsobligasjoner

Prosent

Kilde: LSEG Datastream.

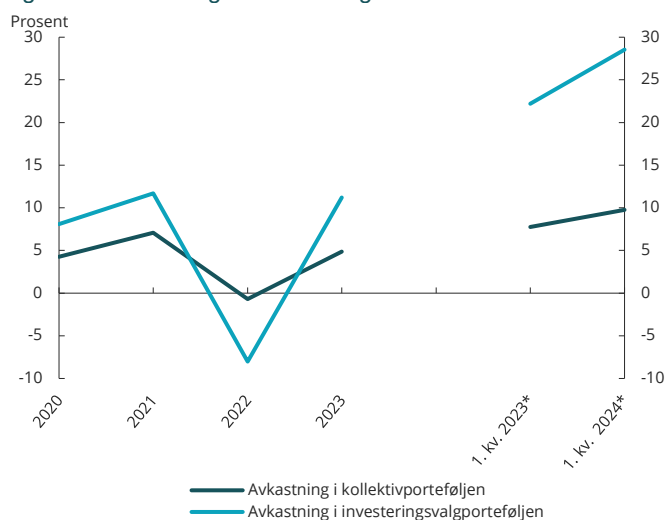
Siste observasjonsdato: 09.05.24

- Avkastningen i kollektivporteføljen⁶ var 9,8 prosent, opp fra 7,8 prosent i samme kvartal i 2023, se figur 3.3.
- Positive verdiendringer på aksjer bidro mest til investeringsinntektene i kollektivporteføljen, se figur 3.4. Verdiendringer på derivater påvirket inntektene negativt. Dette skyldes blant annet at norske kroner har svekket seg mot flere valutaer i første kvartal 2024.
- Livsforsikringsforetakene samlet hadde positiv verdiendring på eiendom (direkteid eiendom og eiendomsdatterforetak mv.) i kollektivporteføljen, inkludert valutakurseffekter, på 0,2 mrd. kroner (0,04 prosent av GFK), mot en økning på 2,3 mrd. kroner (0,5 prosent av GFK) i første kvartal 2023.
- Avkastningen i investeringsvalgporteføljen var på 28,5 prosent, opp fra 22,2 prosent i første kvartal 2023. Oppgangen kommer for det meste av positive verdiendringer og realiserte gevinster på aksjer.

⁶ Referansene til bokført og verdjustert avkastning har blitt fjernet i forskrift om beregning av kapitalavkastning i livsforsikrings- og pensjonsforetak som følge av innføring av [forskrift om gjennomføring av regler om bufferfond for private garanterte pensjonsprodukter](#). Dette medfører at fra og med 1. januar 2024 skal det kun beregnes én avkastning, som tilsvarer tidligere verdjustert avkastning.

- Livsforsikringsforetakenes bufferfond⁷ har økt med henholdsvis 0,7 mrd. kroner (0,1 prosent av GFK), mot en økning på 2,4 mrd. kroner (0,5 prosent av GFK) i første kvartal 2023. Livsforsikringsforetakene rapporter en økning i annen tilordning av overskudd på henholdsvis 23 mrd. kroner (4 prosent av GFK) i kostnadsposten "Midler tilordnet forsikringskontraktene", mot en økning på 15,6 mrd. kroner (3,1 prosent av GFK) i samme kvartal i 2023.
- Livsforsikringsforetakenes resultat før skatt var på 0,6 prosent av GFK, mot 0,4 prosent i første kvartal 2023, se tabell 3.1.
- Ingen av foretakene hadde negative resultater i første kvartal 2024.

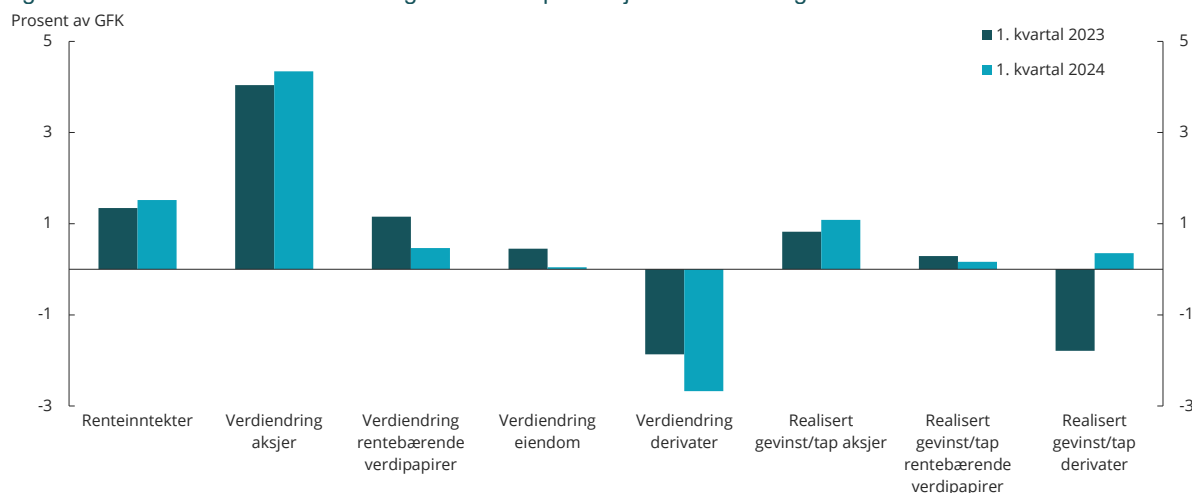
Figur 3.3 Avkastning i livsforsikringsforetak

*Annualisert

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.4 Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen i livsforsikringsforetak

Kilde: Finanstilsynet

⁷ [Regler om et sammenslått og kundefordelt bufferfond](#) er innført for private garanterte pensjonsprodukter fra 1. januar 2024. Regler om et slikt bufferfond for kommunale pensjonsordninger trådte i kraft 1. januar 2022. Bufferfondet erstattet fra innføringsdato kursreguleringsfondet og tilleggsavsetningene, og vil kunne dekke negativ avkastning. Fra 1. januar 2024 er det dermed like regler for bufferfond for kommunale og private garanterte pensjonsprodukter.

Tabell 3.1 Utvalgte resultatposter for livsforsikringsforetakene

	1. kvartal 2024		1. kvartal 2023	
	Mrd. kr.	% GFK	Mrd. kr.	% GFK
Forfalte bruttopremier	35,5	6,2	32,5	6,4
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	31,6	5,5	24,5	4,8
herav renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler	8,6	1,5	6,8	1,3
herav verdiendringer	13,0	2,3	17,9	3,5
herav gevinster ved realisasjon	9,2	1,6	-3,5	-0,7
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	44,4	7,8	29,2	5,7
Utbetalte erstatninger	-20,3	-3,6	-19,2	-3,8
Endring i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte	-6,1	-1,1	-6,9	-1,4
herav endring i bufferfond	-0,7	-0,1	-2,4	-0,5
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte	-23,9	-4,2	-16,2	-3,2
herav annen tilordning av overskudd	-23,0	-4,0	-15,6	-3,1
Resultat fra kundeporteføljene (teknisk regnskap)	1,6	0,3	0,5	0,1
Resultat fra selskapsporteføljen (ikke-teknisk regnskap)	1,8	0,3	1,7	0,3
Resultat før skatt	3,4	0,6	2,2	0,4
Totalresultat (etter skatt og andre inntekter og kostnader)	3,0	0,5	2,2	0,4

Kilde: Finanstilsynet

4.1.2. Balanse

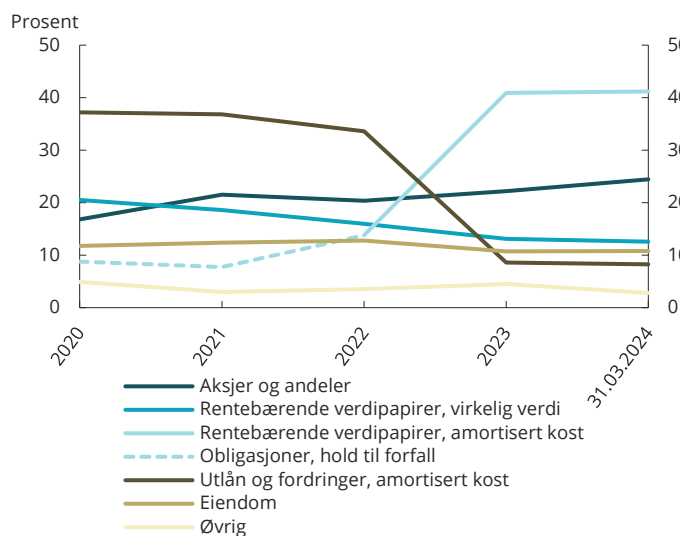
- Livsforsikringsforetakenes totale forvaltningskapital økte med 10,3 prosent til 2 324 mrd. kroner det siste året, se tabell 3.2.
- Rentebærende verdipapirer til amortisert kost utgjør den største andelen av investeringene i kollektivporteføljen, se figur 3.5. Aksjeandelen økte med 3 prosentpoeng det siste året og var 24 prosent per 31. mars 2024.
- Aksjer og andeler utgjør den største andelen av investeringene i investeringsvalgporteføljen med 69 prosent, se figur 3.6. Aksjeandelen økte med 2 prosentpoeng det siste året.

Tabell 3.2 Utvalgte balanseposter for livsforsikringsforetakene

	31.03.2024		31.03.2023	
	Mrd. kr.	% av FK	Mrd. kr.	% av FK
Bygninger og faste eiendommer (inkl. eiendomsselskaper)	171,9	7,4	181,2	8,6
Finansielle eiendeler til amortisert kost	757,7	32,6	707,1	33,6
Finansielle eiendeler til virkelig verdi	1 291,2	55,6	1 121,6	53,2
herav aksjer og andeler	846,4	36,4	684,2	32,5
herav rentebærende verdipapirer	417,3	18,0	397,9	18,9
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	2 323,7	100,0	2 106,7	100,0
herav eiendeler i selskapsporteføljen	201,8	8,7	196,1	9,3
herav eiendeler i kollektivporteføljen	1 385,3	59,6	1 312,2	62,3
herav eiendeler i investeringsvalgporteføljen	736,6	31,7	598,3	28,4
Forsikringsforpliktelser – kontr.fast. forpliktelser	1 365,4	58,8	1 276,5	60,6
herav premiereserve	1 121,3	48,3	1 054,3	50,0
herav bufferfond	168,2	7,2	159,1	7,6

Kilde: Finanstilsynet

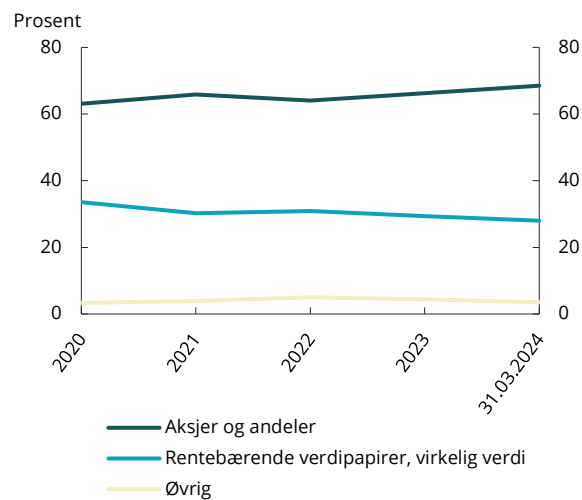
Figur 3.5 Livsforsikringsforetakenes investeringer* i kollektivporteføljen

* Kategorien hold til forfall ble opphevet etter endringene i årsregnskapsforskriften etter IFRS 9 fra 1. januar 2023. Dette innebærer at obligasjoner til amortisert kost, som ikke var hold til forfall, ikke kan plasseres under utlån og fordringer til amortisert kost. Fra 1. januar 2023 omfatter derfor rentebærende verdipapirer til amortisert kost alle rentebærende verdipapirer (obligasjoner) til amortisert kost.

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.6 Livsforsikringsforetakenes investeringer i investeringsvalgporteføljen

Kilde: Finanstilsynet

4.2. Skadeforsikringsforetak

Omtalen omfatter utviklingen i 47 skadeforsikringsforetak⁸ i første kvartal 2024 sammenlignet med tilsvarende periode i 2023.⁹ Internasjonal regnskapsstandard for forsikringskontrakter (IFRS 17) ble innført som gjeldende regnskapsstandard for store skadeforsikringsforetak fra og med regnskapsåret 2023.¹⁰ De øvrige skadeforsikringsforetakene som omtales i denne rapporten benytter samme regnskapsstandard som tidligere. Tabell 4.3 i vedlegget viser utregningen av sentrale begreper for IFRS 17-foretak og øvrige foretak.

4.2.1. Resultat

- Skadeforsikringsforetakene hadde en samlet reduksjon i resultat før skatt fra samme kvartal året før. Målt som andel av forsikringsinntektene utgjorde resultat før skatt 26,8 prosent, en reduksjon på 7,3 prosentpoeng, se tabell 3.3 og figur 3.7.
- Resultatet fra forsikringsdriften i prosent av forsikringsinntektene var betydelig svakere enn samme kvartal i fjor. Det skyldes blant annet flere værrelaterte hendelser, som ekstremværet "Ingunn", og påfølgende økte erstatningskostnader.
- Nettoinntektene fra investeringer utgjorde 27,7 prosent av forsikringsinntektene, ned fra 29,0 prosent i første kvartal 2023.
- Renteinntekter og positiv verdiendring på aksjer bidro mest til investeringsinntektene, se figur 3.8.
- Ti skadeforsikringsforetak hadde negativt resultat før skatt i første kvartal 2024, mot 5 foretak i samme periode i fjor. Utviklingen er drevet av lavere forsikringsdriftsresultat.

Tabell 3.3 Utvalgte resultatposter for skadeforsikringsforetakene

	1. kvartal 2024		1. kvartal 2023	
	Mrd. kr	% av forsikringsinntekter	Mrd. kr	% av forsikringsinntekter
Forsikringsinntekter	20,9		18,4	
Erstatningskostnader	17,5	83,5	13,9	75,3
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	3,4	16,3	3,1	16,9
Forsikringsdriftsresultat	0,02	0,1	1,5	7,9
Netto inntekter fra investeringer	5,8	27,7	5,4	29,0
herav investeringer i datterforetak mv.	0,0	0,0	0,0	-0,1
herav renteinntekt og utbytte på finansielle eiendeler	2,1	9,9	1,2	6,8
herav verdiendringer	3,2	15,3	2,7	14,7
herav gevinster ved realisasjon	0,9	4,1	1,5	8,3
Resultat før skatt	5,6	26,8	6,3	34,1

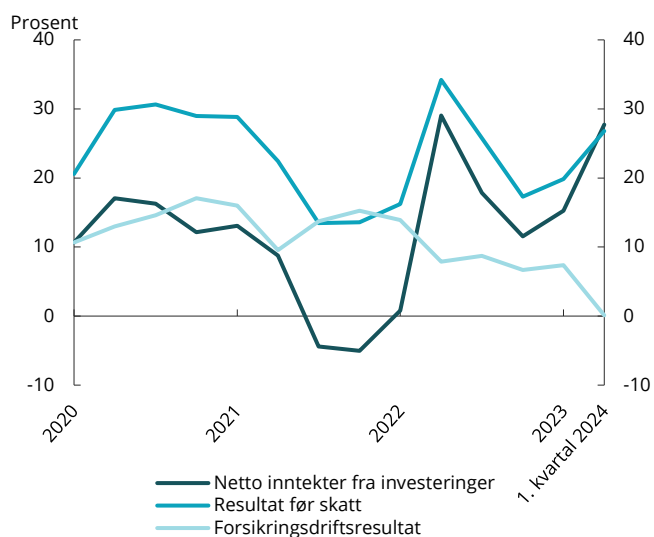
Kilde: Finanstilsynet

⁸ Samtlige norske skadeforsikringsforetak med unntak av sjøforsikringsforetaket Skuld, som har avvikende regnskapsår.

⁹ Nord-Odal Gjensidig Brannkasse opphørte 2. november 2023 etter at foretaket ble innfusjonert i Indre Østfold, Andebu og Nord-Odal Gjensidig Brannkasse. Samlede tall per 31.03.2023 omfatter dermed 48 skadeforsikringsforetak.

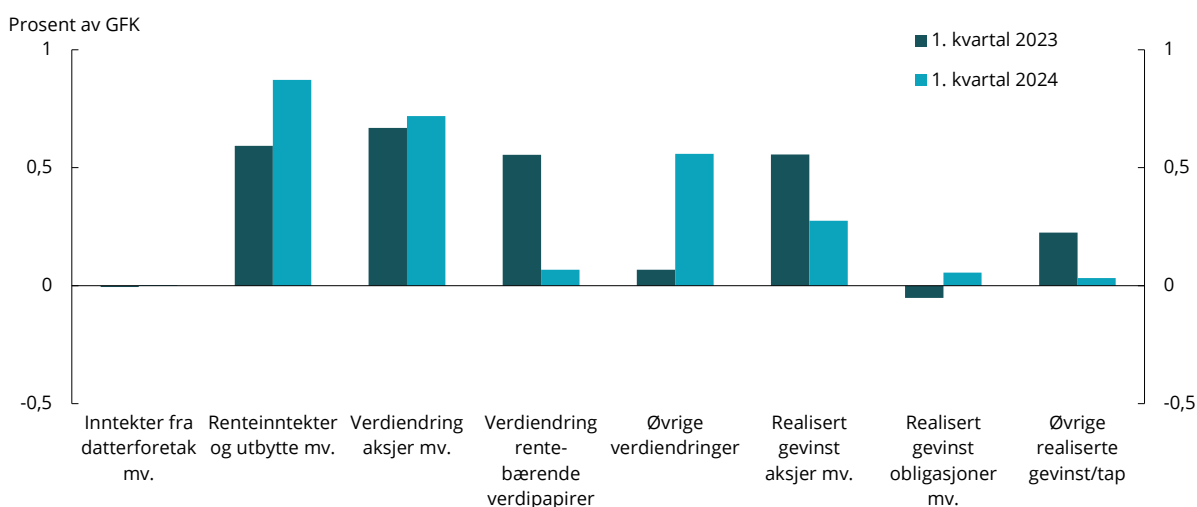
¹⁰ Som store skadeforsikringsforetak regnes skadeforsikringsforetak som inngår i konsern der konsernregnskapet utarbeides etter IFRS i samsvar med regnskapsloven § 3-9 og skadeforsikringsforetak som har utstedt verdipapirer på regulert marked i en EØS-stat. På nåværende tidspunkt gjelder dette 5 norske skadeforsikringsforetak: Gjensidige Forsikring, Fremtind Forsikring, Protector Forsikring, KLP Skade og Storebrand Forsikring.

Figur 3.7 Resultater i skadeforsikringsforetakene samlet. Prosent av forsikringsinntektene hittil i år

Kilde: Finanstilsynet

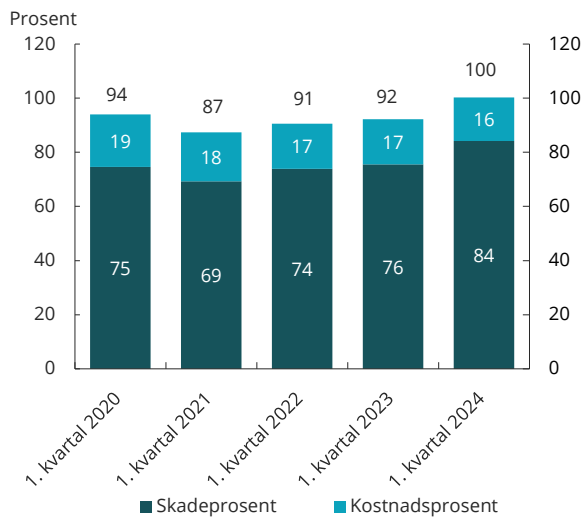
Figur 3.8 Netto inntekter fra investeringer i skadeforsikringsforetak

Kilde: Finanstilsynet

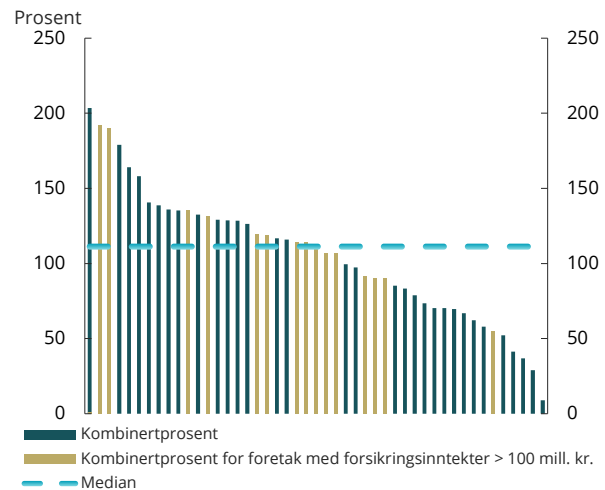
- Kombinertprosenten økte med 8 prosentpoeng til 100 prosent og kommer i sin helhet av økt skadeprosent, se figur 3.9.
- Økt skadeprosent kommer blant annet av kostnader knyttet til naturskader som ekstremværet "Ingunn" i første kvartal 2024, samt økt inflasjon og høyere skadefrekvens på eiendom og motorvogn.
- Det er betydelig variasjon i foretakenes lønnsomhet, se figur 3.10.

Figur 3.9 Sum av skade- og kostnadsprosent for skadeforsikringsforetakene samlet (kombinertprosent)

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.10 Kombinertprosent for skadeforsikringsforetak i første kvartal 2024

Kilde: Finanstilsynet

4.2.2. Balanse

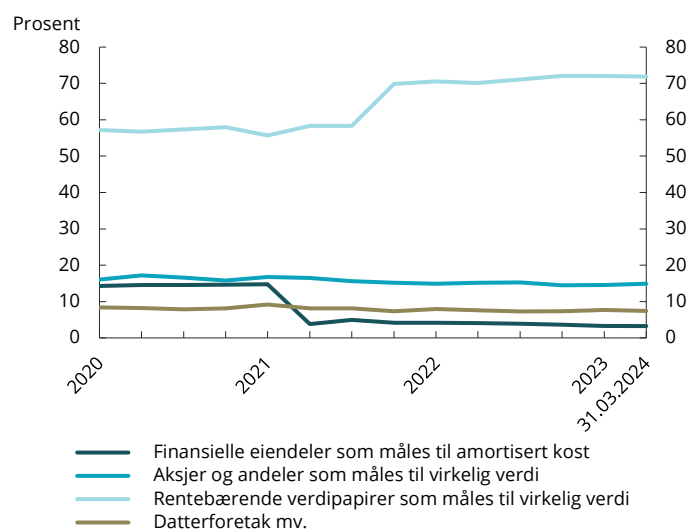
- Skadeforsikringsforetakenes forvaltningskapital økte med 14 prosent til 250 mrd. kroner i første kvartal 2024 sammenlignet med samme periode året før, se tabell 3.4.
- Andelen rentebærende verdipapirer som måles til virkelig verdi utgjør den største posten med 72 prosent av samlede investeringer per første kvartal 2024. Denne andelen økte med 2 prosentpoeng det siste året.

Tabell 3.4 Utvalgte balanseposter for skadeforsikringsforetakene

	31.03.2024		31.03.2023	
	Mrd. kr	% av FK	Mrd. kr	% av FK
Investeringer	190,5	76,1	169,3	77,4
Bygninger og andre faste eiendommer	1,6	0,6	1,5	0,7
Datterforetak, tilknyttet foretak og felleskontrollerte foretak	14,1	5,6	12,9	5,9
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	6,2	2,5	7,0	3,2
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	168,6	67,4	147,9	67,6
Aksjer og andeler	28,5	11,4	25,7	11,7
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	137,0	54,8	118,7	54,3
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	15,1	6,0	13,3	6,1
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	250,2	100,0	218,8	100,0
Egenkapital	97,0	38,8	88,0	40,2
Forsikringsforpliktelser brutto	150,6	60,2	133,4	61,0

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.11 Skadeforsikringsforetakenes investeringer*.
Andeler

* Endringene i årsregnskapsforskriften etter IFRS 9 fra 1. januar 2023 gjør at rentebærende verdipapirer til virkelig verdi økte betydelig og andelen av finansielle eiendeler som måles til amortisert kost ble redusert tilsvarende. Endringene er hensyntatt i andelene fra 1. kvartal 2022

Kilde: Finanstilsynet

5. Vedlegg

5.1. Makroøkonomiske størrelser

Tabell 4.1 Nøkkeltall norsk økonomi

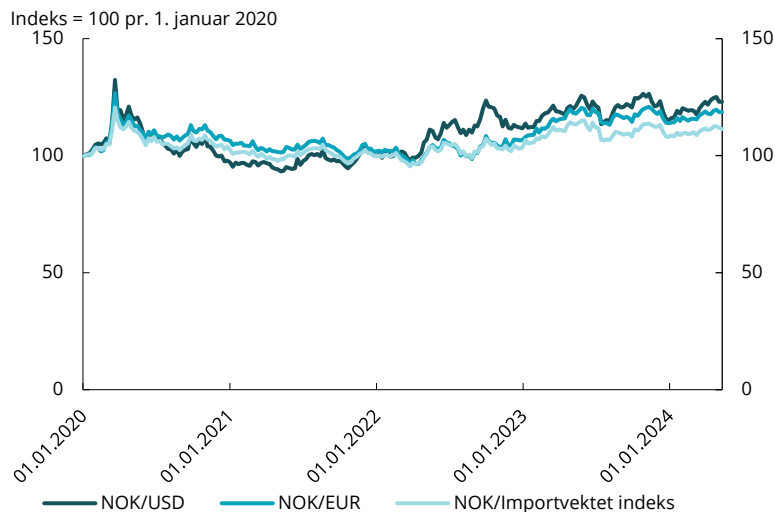
	1. kv. 2022	2. kv. 2022	3. kv. 2022	4. kv. 2022	1. kv. 2023	2. kv. 2023	3. kv. 2023	4. kv. 2023	1. kv. 2024
BNP	-0,9	1,4	2,0	-1,0	0,1	-0,2	-0,5	1,6	0,2
BNP Fastlands-Norge	0,1	1,2	0,5	0,4	0,0	0,1	0,1	0,3	0,2
Boligpriser*	6,8	6,8	5,2	1,8	0,8	0,0	-0,8	0,9	1,2
K3	4,7	4,7	4,4	4,7	5,5	4,0	2,6	2,7	
K3 utenlandsgjeld	3,6	2,9	1,5	1,5	6,4	2,5	-3,5	-1,5	
K2	5,0	5,1	5,1	5,5	5,2	4,3	4,1	3,7	3,5
K2 husholdninger	5,0	4,6	4,3	4,1	4,2	3,7	3,7	3,4	3,0
K2 ikke-finansielle foretak	4,8	6,5	7,0	8,1	7,2	5,2	4,2	3,0	2,7
Arbeidsledighet (AKU)	3,3	3,3	3,2	3,1	3,7	3,5	3,6	3,6	4,0

Vekstratene for BNP (volumendring fra foregående kvartal) er sesongjusterte kvartalstall. Arbeidsledigheten er nivåfall for gjennomsnittet av kvartalet. (Fra 2021 er det nytt spørreskjema for Arbeidskraftundersøkelsen (AKU), som kan gi brudd i statistikken.) De øvrige tallene er tolv månedersvekst ved utgangen av perioden.

*Eiendom Norge har justert beregningsmetodene (også tilbake i tid). Endringene skal blant annet gi noe mindre volatile prisindekser.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Eiendom Norge, Eiendomsverdi og Finn.no

Figur 4.1 Valutakurs

Kilde: LSEG Datastream. Siste observasjonsdato: 10.05.24

Tabell 4.2 Utvikling i verdipapir- og valutamarkedet

		Nivå	Endr. i basispkt (renter) og % (aksjer og valuta) i løpet av perioden		
		14.05.2024	2023	1. kv. 2024	01.01-14.05
Aksjemarkeder	Norge		11,3	-0,3	5,7
	USA		27,1	10,4	10,3
	Euroområdet		19,7	10,3	12,8
	Verden		24,4	9,0	9,3
	Japan		29,0	19,3	17,3
Statsrenter 10 år	Norge	3,77	5	30	48
	USA	4,45	4	34	58
	Tyskland	2,54	-53	26	51
Pengemarkedsrenter 3 mnd	Norge	4,71	147	0	-2
	USA	5,59	83	-3	0
	Euroområdet	3,82	178	-2	-9
Swaprenter Norge	2 år	4,59	47	44	64
	5 år	4,09	18	45	66
	10 år	3,89	4	37	56
Valutakurser	NOK/EUR	11,70	6,7	4,4	4,3
	NOK/USD	10,81	3,1	6,8	6,5
	Imp.vektet	120,48	4,4	3,5	3,1

Kilde: LSEG Datastream

5.2. Nye poster etter implementering av IFRS17

Tabell 4.3 Utregning av sentrale begreper i omtalen av skadeforsikringsforetak

Begrep	Utregning	
	IFRS 17-foretak	Resterende foretak
Forsikringsinntekter	A.1 Forsikringsinntekter ved anvendelse av premieallokeringsmetoden (opptjent bruttopremie) + A.2 Forsikringsinntekter ved anvendelse av hovedreglene - E.1 Periodiserte premier for avgitt gjenforsikring (gjenforsikringsandel av brutto forsikringsinntekter)	1. Premieinntekter for egen regning + 2. Andre forsikringsrelaterte inntekter
Erstatningskostnader	B. Erstatningskostnader (brutto) - F.1 Gjenforsikringsinntekter ved anvendelse av premieallokeringsmetoden - F.2 Gjenforsikringsinntekter ved anvendelse av hovedreglene - F.5 Endring i risikojustering for ikke-finansiell risiko (knyttet til gjenforsikringseiendeler)	3. Erstatningskostnader for egen regning
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	C. Andre forsikringsdriftskostnader (brutto) + E.2 Provisjonskostnader knyttet til mottatt gjenforsikring - F.3 Provisjonsinntekter knyttet til avgitt gjenforsikring	4. Forsikringsrelaterte driftskostnader + 5. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader
Forsikringsdriftsresultat	H. Forsikringsdriftsresultat	7. Resultat av teknisk regnskap
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	K. Gjenforsikringseiendeler	3. Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser
Forsikringsforpliktelser brutto	L. Forsikringsforpliktelser (brutto)	10. Brutto forsikringsforpliktelser
Skadeprosent	$[\text{Erstatningskostnader} / \text{Forsikringsinntekter}] * 100$	$[\text{Erstatningskostnader} / 1. \text{Premieinntekter for egen regning}] * 100$
Kostnadsprosent	$[\text{Andre forsikringsrelaterte driftskostnader} / \text{Forsikringsinntekter}] * 100$	$[\text{Andre forsikringsrelaterte driftskostnader} / 1. \text{Premieinntekter for egen regning}] * 100$

Finanstilsynet
Revierstredet 3
P.O. Box 1187 Sentrum
NO-0107 Oslo

Tel. +47 22 93 98 00
post@finansilsynet.no
finansilsynet.no

